

มหาวิทยาลัยกับการพัฒนาการศึกษา

University and Education Development

กิตติมศักดิ์ บุญรงค์

บทคัดย่อ

การศึกษาเป็นกระบวนการและวิธีในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ผู้ที่มีการศึกษายอมมีทักษะและมีคุณภาพในการดำเนินชีวิต รวมถึงมีความสามารถที่จะเสริมสร้างพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมให้กับประเทศไทย มหาวิทยาลัยจึงเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการเป็นศูนย์กลางเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ให้กับบุคคล ดังนั้นมหาวิทยาลัยในปัจจุบันนี้จึงควรจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษาอย่างถ่องแท้เพื่อเชิงลึก ให้รักษามาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพทางวิชาการและดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับโลกปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาคนให้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นหลัก รวมถึงการดำเนินการจัดทำระบบการบริหารงานคุณภาพตามมาตรฐานสากล ISO 9001 เพื่อการจัดการบริหารองค์กรในระดับมหาวิทยาลัย ให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

Abstract

Education is a process of developing an adult who is capable of living management and helping his country strengthen its economics and society sustainably. Academic institutions are a unit that play an important role as social developing centers. To reinforce of human learning. The quality assurance program should be continuously employed in the university to maintain the academic standard and undergo proper instructional procedure prevailing in today world. The program should mainly emphasize on self learning of students and comply to ISO 9001 to systematize the organization and job procedure.

บทนำ

“ความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติของเรานั้น ขึ้นอยู่กับการศึกษาของคนในชาติเป็นหลักใหญ่ ดังนั้น การศึกษาและการพัฒนาของคนในชาตินี้ จะเป็นตัวกำหนดอนาคตของชาติได้” พระบรมราชโถวทथองพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (<http://www.oer.or.th/oer45/index.php> : 2544, 1)

“การศึกษา” เป็นกระบวนการและวิธีในการพัฒนาคน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรม

และเป็นการสร้างภูมิปัญญาให้แก่สังคม การศึกษาจึงเป็นรากฐานและเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและเทคโนโลยีของประเทศไทย การที่จะให้การศึกษาให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและประเทศไทยนั้น จำเป็นต้องพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ มาตรฐานและมีประสิทธิภาพที่ดีพอเพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในโลกปัจจุบัน

“การศึกษา” เป็นรากฐานสำคัญที่สุดประการหนึ่ง ในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

* อาจารย์ประจำคณะสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ในสังคม เนื่องจากภาค
พัฒนาตนของทุก ๆ ด้าน
พัฒนาการของชีวิตเมื่อ
และความสามารถด้าน
อาชีพได้อย่างมีความสุข
เป็นพลังสร้างสรรค์การ

ผู้ที่มีการศึกษา
ในการดำเนินการศึกษาในโครง
สร้างสังคมให้ดียิ่งขึ้นแล้ว
คนให้มีความรู้และทักษะ^{*}
และการพัฒนาประเทศ
ความสำคัญอย่างยิ่งใน
ประสบการณ์และความเป็นชีวิต

“การศึกษาเป็น
ที่มีความรู้ที่องค์ประกอบ
ก็ตามนี้คือ กิจกรรม
ชาติในสังคมสามารถมีส่วน
ชาติได้แม้จะมีทรัพยากร
ความรู้ ก็ไม่สามารถก่อ
onec.go.th/onec_prc.htm : 2544 , 12

แนวทางการพัฒนา

“มหาวิทยาลัย”
มหาวิทยาลัยจึงเป็นหน่วย
ของคนในชาติ ซึ่งทักษะ
ศึกษาในวงตัวบุคคลศึกษา
มีคุณภาพตามมาตรฐาน
วางแผนอย่างเป็นระบบ
สนองความต้องการกำลัง
พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว
ของรัฐบาลตามแผนพัฒนา
ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540)
การศึกษาและคุณภาพ
แรงงานเพื่อเป็นฐานในภาค

ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คุณได้พัฒนาตนเองทุก ๆ ด้าน ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การวางแผน人生 การพัฒนาของชีวิตเมื่อเราเกิดจนโต มีการพัฒนาศักยภาพ และความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อร่วมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ผู้ที่มีการศึกษาย่อมมีความสามารถและมีศักยภาพในการดำเนินชีวิตในโลกสมัยใหม่ที่เต็มไปด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศได้ดียิ่งขึ้นและการศึกษายังเสริมสร้างศักยภาพของคนให้มีความรู้และทักษะที่จะเสริมสร้างการพัฒนาเศรษฐกิจ และการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ แล้ว การศึกษายังมีความสำคัญอย่างยิ่งในการปูรากฝั่งคุณลักษณะต่าง ๆ ที่พึงประสงค์และความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมมากขึ้น

“การศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาคนให้มีความรู้ คนที่มีความรู้คือคนที่ประกอบของพลังอำนาจของชาติ ชาติได้ก็ตามมีคนเก่ง คณมีความรู้ คนมีศักยภาพ ไม่มีหรือพัฒนาชาตินี้ก็สามารถเป็นมหาอำนาจได้ และในทางตรงกันข้าม ชาติใดมีผู้นำที่รับภารกิจภารกิจแต่คนในชาติ ไม่เก่ง ไม่มีความรู้ ก็ไม่สามารถเป็นมหาอำนาจได้” (http://www.onec.go.th/onec_pub/ofsted/chapter_1_page12_c.htm : 2544 , 12)

แนวทางการพัฒนาการศึกษา

“มหาวิทยาลัย” เป็นแหล่งให้ความรู้ระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยจึงเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาของคนในชาติ ซึ่งวิธีการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามมาตรฐานสากลนั้นต้องมีแนวทางและมีการวางแผนอย่างเป็นระบบและมีกลไกที่เหมาะสม เพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนระดับสูงของประเทศที่กำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็วรวมทั้งเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ที่อยู่เน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของหัวใจนุชน์ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาประเทศในอนาคต โดยเน้น

การพัฒนาคนให้มีเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของประเทศไทย โดยเฉพาะในการเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยมีความเชื่อว่าเมื่อทรัพยากรมีมาตรฐานได้รับการศึกษาที่ดีที่สุดแล้ว จะสามารถช่วยพัฒนาประเทศไทย พัฒนาสังคม พัฒนาเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมให้กลมกลืนด้วยกันได้

เพื่อให้การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย เป็นไปอย่างเหมาะสม และเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ และสนองต่อนโยบายการพัฒนาการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษา ควรมีระบบการประกันคุณภาพศึกษาอย่างต่อเนื่องและจริงจัง และการดำเนินการจัดการเรียนสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับโลกปัจจุบัน รวมถึงดำเนินการจัดทำระบบการบริหารงานคุณภาพตามมาตรฐานสากล ISO 9001 ซึ่งแนวทางปฏิบัตินี้เป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับการพัฒนาการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย โดยที่การประกันคุณภาพการศึกษาจะเป็นเครื่องมือในการรักษามาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษา โดยที่เน้นหลักการของการให้มหาวิทยาลัย มีระบบการควบคุมคุณภาพทั้งวิชาการและปรับปรุงปฏิบัติการกิจทุก ๆ ด้าน อย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานของความมีส่วนร่วมของวิชาการและอิสระภาพในการดำเนินงาน ซึ่งทำให้อื้อต่อการตรวจสอบจากลังคามภายนอก อันนำมาซึ่งความมีมาตรฐานทางการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา เพื่อกำกับดูแลและบริหารงานด้านมาตรฐานการศึกษาและให้การบูรณาการศึกษาภักดีมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษาจากทุกบูรณาการ มหาวิทยาลัย

การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกิดขึ้นนี้ จะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นการสร้างกลไกการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยอาจจัดให้มีระบบการตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการที่มีเป็นการรายในได้ตามความเหมาะสม โดยอาจมีการนำระบบการบริหารงานคุณภาพตามมาตรฐานสากล ISO 9001 มาช่วยใน

การสัมมนาและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอน อีกทางหนึ่ง ซึ่งรูปแบบและวิธีการนี้ทิวทယลัยและสถาบัน อุดมศึกษาสามารถนำไปปรับปรุง หรือพัฒนาเพิ่มเติมให้ เหมาะสมตามสภาพการของตนเองได้ และเพื่อให้ได้รับ การยอมรับจากภายนอกโดยว้างขวางมหาวิทยาลัย จึงควร มีการกระตุ้นเพื่อให้มีความตื่นตัวและพัฒนาการศึกษา โดย ส่ม่ำเสมอ

จากการปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 จะเห็นว่าเกิดจากความจำเป็น ที่สังคมต้องการแก้ไขความอ่อนด้อยในผลการจัดการศึกษาใน ระยะเวลาที่ผ่านมา โดยมีจุดหมายไปที่การพัฒนาคนให้มี การศึกษาในระดับที่สูง เพื่อให้คนไปพัฒนาประเทศชาติให้ เจริญก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของโลก ซึ่งมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานที่มี บทบาทในการทำให้บังเกิดผลความสำเร็จตามจุดหมายนี้ มหาวิทยาลัย จึงควรดำเนินการพัฒนาการศึกษาอย่างมีนัย ระบบดังนี้

1. การพัฒนาการศึกษาด้วยการประกันคุณภาพ การศึกษา
2. การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพื่อพัฒนา การศึกษา
3. ระบบการบริหารงานคุณภาพตามมาตรฐานสากล ISO 9001

1. การพัฒนาการศึกษาด้วยการประกัน คุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 48 กำหนดเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ว่า “ให้ ศึกษาด้วยการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ การบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง” การบริหารการศึกษาเป็นศาสตร์ซึ่งหมายถึงการจัดการ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพมากที่สุด (ครรุ่ง แก้วแดง : 2544 ,15) ซึ่งกระบวนการหลักของ มหาวิทยาลัยกับการพัฒนาการศึกษา คือการประกันคุณภาพ การศึกษา ซึ่งประกอบด้วยเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการ 5

เรื่อง (http://www.moe.go.th/main2/article/article-sagob/article45_5.htm : 2545 , 5) ดังนี้

○ การกำหนดมาตรฐานคุณภาพ (quality Standards) เน้นไปที่คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา (Outcome) สนองมาตรฐานหลักสูตร สนองความต้องการของ ผู้เรียนและสังคม

○ การควบคุมคุณภาพ (Quality control) เน้นไป ที่การจัดปัจจัย (input) และการจัดกระบวนการ (Process) ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพื่อนำไปสู่ผลผลิตที่ได้มาตรฐาน ซึ่งภายหลังนี้ได้แจ้งลงสู่ที่ควบคุมคุณภาพนี้ออกเป็น องค์ประกอบ ย่อย ๆ หรือมาตรฐานย่อย ๆ จำนวนหนึ่ง ใช้เพื่อการวางแผนและเป็นคู่มือปฏิบัติงาน

○ การติดตามและประเมินผลคุณภาพ (Quality Monitoring and Assessment) มหาวิทยาลัยและสถาบัน อุดมศึกษาจัดกลไกการติดตามประเมินผลการปฏิบัติ โดย จัดทำเกณฑ์ตัวชี้วัดคุณภาพของปัจจัยกระบวนการและ ผลผลิต ใช้เพื่อการปรับปรุงรายงานผลต่อสังคมเป็นประจำ หน่วยงานกลางจัดทำแบบทดสอบมาตรฐานเพื่อบรรลุมาตรฐาน ของผู้เรียนเพื่อเร่งเร้าให้มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษา จัดการและพัฒนาการศึกษาอย่างมีคุณภาพเพิ่มขึ้น

○ การบททวนเพื่อปรับปรุงคุณภาพ (Quality Intervention) เน้นให้มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษา ให้ผลการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไขในปัจจัย และกระบวนการที่ยังไม่น่าพอใจ ซึ่งหน่วยงานกลางอาจจัด ทรัพยากรสนับสนุนช่วยเหลือการปรับปรุงคุณภาพของ มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาที่อ่อนด้อยได้อีกแรงหนึ่ง

○ การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) เน้น ให้มีหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย ดำเนินการเยี่ยมเยือน ตรวจสอบการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยตามกระบวนการ การประกันคุณภาพเพื่อช่วยเหลือและพัฒนา

หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ได้ระบุไว้ 8 องค์ประกอบ คือ

- การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- การพัฒนามาตรฐานการศึกษา

- การจัดทำแผน
- การดำเนินการศึกษา
- การตรวจสอบ
- การประเมินผล
- การรายงานผล
- การพัฒนาระบบ

ซึ่งจากหลักเกณฑ์ ท้าใจสำคัญของความสำราญ กับการดำเนินการ แต่แท้จริงล้วนที่สำคัญที่สุด รวมมือของผู้บริหาร คณาจารย์ ศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย

2. การจัดการเรียน ผู้สอนและการศึกษา

ในแผนพัฒนาฯ วิสัยทัศน์การศึกษาไทย | pub/ofsted/chapter4 3 ด้าน คือ

○ ต้องการให้ พัฒนามุ่ยที่สมบูรณ์ มีนัย มีทักษะล้ำหน้า

○ ต้องการให้ คล้องกับวิถีชีวิตและความ ประพฤติ ธรรมชาติ

○ ต้องการให้ แนวคิดการจัดการใหม่ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ร่วม ของสังคมเอื้อต่อการเรียน

แผนพัฒนาการ วิจัยและพัฒนาการศึกษาฯ

- การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- การตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- การประเมินคุณภาพการศึกษา
- การรายงานคุณภาพการศึกษา
- การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ซึ่งจากหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า สำคัญของความสำเร็จของการประกันคุณภาพมีดังนี้ ทำการดำเนินการ ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวเพียงเท่านั้น จริงสิ่งที่สำคัญที่จะต้องกระทำควบคู่กัน คือความต้องผู้บริหาร คณาจารย์ และนักศึกษาของสถาบัน ฯ ซึ่งต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสร้างห่วงปฎิบัติ เพื่อที่จะน่าลิ่งที่ดีที่สุดไปสู่การพัฒนาการประกันมาตรฐานทางวิทยาลัยอย่างจริงจัง นั่นเอง

การจัดการเรียนการสอนเพื่อหมายเหตุการศึกษา

ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 ได้กำหนด
พัฒนาการศึกษาไทย (http://www.onec.go.th/onec_index/chapter41/page8_c.htm :2544, 8) ไว้ คือ

- ต้องการให้การศึกษาไทยเป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนายุทธศาสตร์ สมรรถนะ มีลักษณะมองกว้าง คิดไกล ໄสีดี มีทักษะสำหรับยุคโลกการวิริญญา
- ต้องการให้การศึกษาไทยเป็นการศึกษาที่สอดคล้องกับวิธีชีวิตและความต้องการของบุคคล ชุมชน สังคม ภาคี รวมชาติ และลิ่ง俐วัดล้อม
- ต้องการให้การศึกษาไทยเป็นการศึกษาที่ปรับตัวการจัดการใหม่ ให้ผู้เรียนรู้จักรายรู้ด้วยตัวเอง เป็นศูนย์กลาง รูปแบบการสอนหลากหลาย ทุกส่วน คอมอ้อต่อการเรียนรู้

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 3 ด้านนี้ ได้ชี้ชัด
ถึงการศึกษาของไทย ในอนาคตจะมุ่งไปที่การพัฒนา

คน โดยเน้นให้เรียนรู้ด้วยตนเองเป็นหลัก ซึ่งในปัจจุบัน รูปแบบการเรียนรู้สามารถศึกษาได้จากลิ้งร่องตัว โดยเฉพาะเทคโนโลยีได้เข้ามาใกล้และหลากหลายมากขึ้นในสังคมปัจจุบัน ทำให้นักศึกษาสามารถใช้เวลาในการศึกษาสิ่งต่าง ๆ ดังนี้เมทาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นหน่วยงานหนึ่ง ที่จะส่งเสริมและให้แนวทางที่ถูกต้องในเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิตนักศึกษาเหล่านั้น

ดังนั้น “การจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียน เป็นสำคัญ” จึงถูกนำมาใช้กับมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาของไทยในขณะนี้ และเพื่อให้ได้ผลสูงสุด คณาจารย์ ในมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษา ต้องปรับเปลี่ยน ความเชื่อ ความคิด และวิธีการปฏิบัติงานประจำตามที่อาจารย์ลง ลักษณะ ได้กล่าวไว้ (http://www.moe.go.th/main2/article/aicle_sagob/article45_4.htm : 2545, 4) ดังนี้

- ความสำเร็จของการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียน เป็นสำคัญอยู่ที่ผลลัพธ์ของผู้เรียน คณาจารย์ที่สามารถ ถ่ายทอดได้ดี แม่นlyit นักศึกษาจะมีความแตกต่างกันใน พื้นฐานความสามารถและความสนใจ แต่ก็สามารถจะทำให้ นิสิต นักศึกษาทุกคนบรรลุผลการเรียนรู้ที่เพิ่มประสิทธิภาพได้

- นิสิต นักศึกษา เรียนรู้จากการย่าน การฟัง การฝึก และการจดจำ ยังไม่เพียงพอ นักศึกษาควรจะได้รับ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลที่อยู่นอกเหนือจากในมหาวิทยาลัย โดยอาจได้จากการลังเกต รับรู้ข้อมูล จากกระบวนการคิด การกำหนดเป้าหมายความรู้ความสามารถ ที่มีแรงจูงใจ อย่าง ได้ อย่างรู้ อายากเห็น และมีการวางแผนและวางแผนตาม จุดเด่นของความรู้ต่าง ๆ จากการค้นคว้าจากการทดลอง ปฏิบัติ จากการสอบถามจากผู้รู้ จากการวิเคราะห์สิ่งที่รับรู้ จากการแลกเปลี่ยนข้อมูลจากเพื่อน รับรู้ข้อมูลเพื่อยืนยัน ความถูกต้องจากอาจารย์ผู้สอน จนสามารถลังเลรายที่เป็น องค์ความรู้ของตนเองได้

- โดยปกติมีความเชื่อว่า นิสิต นักศึกษามีความ สามารถต่างกันจึงมีผลการเรียนรู้ได้ไม่เท่ากัน แต่ในความ เป็นจริงทุกคนสามารถเรียนรู้ได้เท่ากันถ้า อาจารย์จัดวิธี

การเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคน โดยข้อสำคัญที่กำหนดในหลักสูตร แต่ละวิชาล้วนเป็นมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ที่นักพัฒนาหลักสูตรมุ่งให้บังเกิดกันนิสิต นักศึกษา ได้ไม่มีข้อยกเว้นว่าหลักสูตรที่เขียนขึ้นนั้นสำหรับ บางคนที่ไม่สามารถเรียนได้ หรือบางคนไม่เก่ง ไม่สามารถเรียนได้

○ ให้ความหมายที่ถูกต้องกับคำว่า “ผลการเรียน” ซึ่งหมายถึง ความสมดุลของความรู้ ความคิด ความสามารถ ใน การวิเคราะห์และสังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ความรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มีเครื่องมือวัดการหากความรู้ปรับเปลี่ยนได้ด้วยตนเอง รวมถึงการเจตคติ ค่านิยม ความเชื่อที่เหมาะสม

○ อาจารย์ต้องมีกระบวนการสอน ที่รู้จักจุดเด่น และจุดอ่อนของนิสิต นักศึกษารายบุคคล จากการประเมิน ก่อนสอนอาจารย์จะต้องเป็นผู้ออกแบบเส้นทางการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับจุดแข็งและจุดอ่อน ใช้วิธีการเรียนรู้ที่ดีที่สุด หลากหลาย เพื่อสิ่งที่ยกนั้นถูกผ่านกระบวนการเรียนรู้จริง ปฏิบัติจริงเป็นขั้นตอนจากง่ายไปยาก และนิสิต นักศึกษาจะเรียนรู้ได้ภายขั้น มีการจัดกลุ่มการเรียนที่สอดคล้องกับความสามารถ ปรับเวลาให้ยืดหยุ่นสำหรับผู้ที่เรียนอ่อน รับรู้ได้ช้า ผ่านเครื่องมือช่วยการเรียนรู้ โดยสื่อการเรียนด้วยตนเอง และเทคโนโลยีช่วยเรียนที่หลากหลาย จะสนองกับนิสิต นักศึกษาที่มีความสามารถแตกต่างกันได้ดี ไม่เกิดปรากฏการณ์ การสอนที่เหลื่อมล้ำ

○ อาจารย์ต้องทำหน้าที่เป็นเพื่อนเลี้ยงให้คำปรึกษา แนะนำอย่างใกล้ชิด ร่วมวางแผนโดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้ที่ควรได้รับ แนะนำให้นักศึกษาเข้าใจจุดแข็งและจุดอ่อน ของตน ให้เรียนรู้ด้วยวิธีที่ตนถนัด ค่อยติดตามผลการทำ กิจกรรม ให้ความเห็นป้อนกลับ (Feedback) ให้นักศึกษา มั่นใจผลลัพธ์ที่ถูกต้อง ให้ปรับปรุงในสิ่งที่ยังบกพร่อง เสริม ความรู้ให้ครบมาตรฐาน ให้คำปรึกษา เมื่อพบปัญหาและ อุปสรรคและกระตุนให้กำลังใจในความพยายาม ให้ กล้าคิด กล้าลองและวางหากความรู้ที่นักศึกษาสนใจ

○ การวัดผลและประเมินผล ควรเน้นการติดตาม ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นรายบุคคลเพื่อรับบุคคลสิ่งที่ยัง

บกพร่องและช่วยให้มีการปรับปรุงแก้ไขให้ได้ผลการเรียบเรียนก้าวและมีผลการเรียนรู้ที่ดี ใช้วิธีการวัดการประเมิน หลาย ๆ ทางจากพฤติกรรมการปฏิบัติ ประเมินจากผลงาน ประเมินจากการใช้ห้องสอบที่เน้นการเขียนตอบแสดงการ วิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างกว้างขวาง ใช้ผลการประเมิน เพื่อการพัฒนาให้นิสิต นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ครบถ้วนตามมาตรฐาน

ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนเพื่อ พัฒนาการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญขั้น หลักการสำคัญ ผู้เขียนเห็นว่า ความอาใจใส่ของอาจารย์ที่มีต่ออุปกรณ์ ให้ค่าແเนะนำ ให้กำลังใจ เพื่อให้ได้รับความสำเร็จในการ เรียนรู้เต็มที่ ครบถ้วนตามมาตรฐาน โดยใช้พื้นฐานความ เมตตาที่มีต่อนิสิต นักศึกษาอย่างแท้จริงนั้น เป็นสิ่งที่ จะช่วยพัฒนาคน และพัฒนาการศึกษาให้ยั่งยืนอย่างมี ศักยภาพต่อไป

3. ระบบการบริหารฯคุณภาพตามมาตรฐานสากล ISO 9001

ISO คือมาตรฐานสากลที่ถูกกำหนดขึ้น เพื่อให้เป็น แนวทางรับรองระบบการจัดการคุณภาพให้กับผู้ผลิตหรือ หน่วยงาน เพื่อเป็นการรับรองระบบบริหารจัดการในองค์กร เพื่อให้สามารถดำเนินการให้ผลลัพธ์หรือบริการได้คุณภาพอย่าง สม่ำเสมอตามที่ตกลงไว้กับลูกค้า

ชื่อในปี พ.ศ. 2534 ได้มีการประกาศให้ ISO 9000 เป็นมาตรฐานแห่งชาติ และได้ทำให้หน่วยงานและองค์กร ต่าง ๆ ในประเทศไทยได้เริ่มต้นตัวและทราบถึงความ สำคัญของการบริหารจัดการคุณภาพมากขึ้น เพื่อให้หน่วย งานและองค์กรของตนสามารถแข่งขันกับผู้อื่น ได้ในระดับ สากล

กระบวนการและขั้นตอนในการให้ได้มาซึ่งมาตรฐาน สากลนั้นมีขั้นตอนและข้อกำหนด โดยคณะกรรมการวิชาการ เพื่อการศึกษาดำเนินการเขียนมาตรฐานฉบับร่างและวิจัย ให้ประเทศสมาชิกทั้งหมดได้แสดงความคิดเห็น ทำการ ปรับเปลี่ยนเพื่อให้ได้รับการยอมรับทั่วโลก โดยที่มาตรฐาน

ขององค์กร ISO เพื่อความทันสมัยและ ชั้นมาตรฐานของ ISO ๑
○ ISO 9001
lary (หลักการของระบบ
นิยม)

○ ISO 9001
การจัดการคุณภาพ)

○ ISO 9001
Improvement (แนว
องค์กร)

○ ISO 100
ตรวจสอบตามระบบการ

สำหรับมหาวิทยาลัย
ดำเนินการ เพื่อนำร่อง
สากล ISO 9001 ๖
ได้มีการนำงจร PD
Dr.Deming มาเป็น
ในลักษณะ Process
กว้างขวางขึ้น ซึ่งได้มีร

1. ระบบการ
ment System)

2. ความรับ
Responsibility)

3. การจัด
ment)

4. ขบวนกา
tion)

5. การวัดวิ
Analysis and Imp
nology media.co
html : 2545,1)

เพื่อเป็นมาตรฐาน
มหาวิทยาลัยให้มีประ

ขององค์การ ISO จะได้รับการทบทวนทุก ๆ 5 ปี เพื่อความทันสมัยและเหมาะสมกับการใช้งานในปัจจุบัน ซึ่งมาตรฐานของ ISO ปัจจุบันที่ได้ถูกนำมาใช้มี 4 ฉบับ คือ

- ISO 9000 Fundamentals and Vocabulary (หลักการของระบบการจัดการคุณภาพ แนวคิดและนิยาม)
- ISO 9001 Requirement (ข้อกำหนดของระบบการจัดการคุณภาพ)
- ISO 9004 Guidance for Performance Improvement (แนวทางการปรับปรุงสมรรถภาพขององค์กร)
- ISO 10011 Internal Quality Audit (การตรวจสอบระบบการจัดการคุณภาพ)

สำหรับมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ในปัจจุบันได้มีการดำเนินการ เพื่อนำระบบการบริหารงานคุณภาพตามมาตรฐานสากล ISO 9001 เข้าสู่องค์กร ซึ่ง ISO 9001 :2000 ได้มีการนำร่อง PDCA (Plan, Do ,Check, Act) ของ Dr.Deming มาเป็นแนวทางเพื่อมองการจัดการคุณภาพ ในลักษณะ Process Approach เพื่อให้การประยุกต์ใช้ ก้าวข้างหน้า ซึ่งได้มีชื่อกำหนด คือ

1. ระบบการจัดการคุณภาพ (Quality Management System)
2. ความรับผิดชอบของผู้บริหาร (Management Responsibility)
3. การจัดการทรัพยากร (Resource Management)
4. กระบวนการสร้างผลิตภัณฑ์ (Product Realization)
5. การวัด วิเคราะห์ และปรับปรุง (Measurement Analysis and Improvement) (<http://www.technology media.com/knowledge/measure/ISO9000.html : 2545,1>)

เพื่อเป็นมาตรฐานการจัดการบริหารในองค์กรระดับมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ เพื่อให้องค์กร

มีผลผลิตและบริการอย่างมีคุณภาพ และเป็นที่ยอมรับและสร้างความพอใจให้ผู้รับบริการซึ่งก็คือ ผู้บริหาร คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอีกจำนวนมาก ดังนั้น การนำ ISO 9001 :2000 มาปฏิบัติจริงแบบอย่างที่ดีของการพัฒนาการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยโดยที่ได้แบ่งการจัดการเป็น 3 ส่วน คือการวางแผน การควบคุม และการจัดทำเอกสาร โดยมีการดำเนินการ 5 ระยะ (สำนักส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา : 2544, 25) คือ

ระยะที่หนึ่ง	การศึกษาเตรียมการ
ระยะที่สอง	การวิเคราะห์งานที่ปฏิบัติและวางแผนรูปแบบคุณภาพ
ระยะที่สาม	การจัดคุณภาพ ขั้นตอนการทำงาน และควบคุมเอกสาร
ระยะที่สี่	การนำระบบไปปฏิบัติและปรับปรุงแก้ไข
ระยะที่ห้า	การขอรับรองคุณภาพ

ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าว จะดำเนินเจ้าต้องมีการเตรียมความพร้อม คือ การศึกษาโดยฝ่ายคุณภาพและเอกสารคุณภาพ ประกอบด้วย คู่มือการปฏิบัติงาน วิธีการปฏิบัติงาน รวมถึงแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานภายในองค์กร

มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ที่เป็นแบบอย่างของการนำระบบการบริหารงานคุณภาพตามมาตรฐานสากล ISO 9001 มาปฏิบัติและได้รับรองคุณภาพมาตรฐานสากล ISO 9001 : 2000 ในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาทั้งระบบ โดยผ่านการตรวจรับรองจากบริษัท Bureau Veritas Quality International (BVQI) แล้วนั้น คือ “มหาวิทยาลัยคริสต์บุรุษ” เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2545 (สำนักส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา : 2545, 8-9) จึงเป็นสิ่งหนึ่งที่ยืนยันได้ว่า มหาวิทยาลัยแห่งนี้ได้มีการปรับปรุงคุณภาพและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

บทสรุป

จากที่ได้กล่าวมา การพัฒนาการศึกษาด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่

เหมาะสม เพื่อพัฒนาการศึกษาและการนำระบบการบริหารงานคุณภาพตามมาตรฐานสากล ISO 9001 มาปฏิบัตินี้ เป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งของมหาวิทยาลัยกับการพัฒนาการศึกษา การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการพัฒนาการเรียน การสอน เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ในโลกปัจจุบัน เป็นปัจจัยอีกประการหนึ่งที่มีมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาควรจะตระหนักรถึง และให้ความสำคัญ เนื่องจากมหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ มีคุณธรรม ออกสู่สังคม ถือเป็นภารกิจของ กทม. ที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เช่นเดียวกับการศึกษา

ที่จะต้องมีการพัฒนาให้ทันต่อเหตุการณ์อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งองค์ประกอบของ การพัฒนาการศึกษาทั้งต้นที่ได้กล่าวมาหน้างาน ไม่เพียงพอ คณาจารย์ หรือผู้สอนจะต้องปลูกฝังความดึงดีให้กับนิสิต นักศึกษา ควบคู่กันไป เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย มีได้เป็นเพียงมุมมอง ที่ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นคนเก่ง มีความสามารถท่านั้น แต่ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย จะต้องเป็นผู้ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความมีวัฒนธรรมที่ดีงาม เป็นคนดีของสังคม และเป็นกำลังที่สำคัญของชาติต่อไปในอนาคต □

Teaching

Abstract

The following Terrific Teaching". It been in the business of teaching, with five are applicable to teacher here i point for an open and

บรรณานุกรม

รุ่ง แก้วแดง. "คนไทยได้อย่างไรจากการประกันคุณภาพการศึกษา," สารศรีปัฐม. 3 : 5, กันยายน - ธันวาคม 2544 :15. หน้า 14-17.

ลดาวัลย์ กระแสงชล. "ประยุกต์ใช้ ISO 9000 ปี 2000 ยากหรือง่าย," <http://www.technologymedia.com/knowledge/measure/ISO9000.html>. 9 มกราคม 2546 .

สงบ ลักษณะ "การจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเสริมสร้างหรือทำลายการศึกษา," http://www.moe.go.th/main2/article/article-sagob/article45_4.htm. 2 กันยายน 2545 .

สงบ ลักษณะ "ก้าวไกลงของการประกันคุณภาพการศึกษา," http://www.moe.go.th/main2/article/article-sagob/article45_5.htm. 2 กันยายน 2545 .

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา "พระบรมราชโovoath ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ," <http://www.oer.or.th/oer45/index.php>. 26 สิงหาคม 2545 .

สำนักส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยคริสต์ปัฐม. "มหาวิทยาลัยคริสต์ปัฐม มุ่งสู่ระบบบริหารงานคุณภาพตามมาตรฐานสากล ISO 9001 : 2001," สารศรีปัฐม. 3 : 5, กันยายน- ธันวาคม 2544 : 25.

สำนักส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยคริสต์ปัฐม. "มหาวิทยาลัยคริสต์ปัฐม ได้รับการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานสากล ISO 9001 : 2001," สารศรีปัฐม. 1 : 6, มกราคม-เมษายน 2545 : 8-9.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ "วิสัยทัศน์การศึกษาไทย," http://www.onec.go.th/onec_pub/ofsted/chapter41/page8_c.htm. 21 สิงหาคม 2545 .

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ "บทบาทและความสำคัญของการศึกษา กับการพัฒนาประเทศ," http://www.onec.go.th/onec_pub/ofsted/chapter1/page12_c.htm. 21 สิงหาคม 2545 .

Part I.

"To be or not to be
William Shakespeare

The United States slogan about serving idea behind the slogan does in the U.S. Navy normally expects what 5 job.

It's not 8 to 5, not a matter of doing day. It's always new challenges every day. It involves spending a lot and such, as well as if there is a conflict.

* Instructor, Faculty